

PROCJENA RIZIKA – NOVA METODA I RAČUNALNI PROGRAM

Pravilnik o izradi procjene rizika, objavljen u “Narodnim novinama”, br. 112/14., stupio je na snagu 1. listopada 2014.

Svaki poslodavac, nakon što mu prestane važiti procjena opasnosti (prema “starom” Zakonu o ZNR), morat će posjedovati procjenu rizika za sve poslove koje za njega obavljaju radnici i osobe na radu, izrađenu sukladno Pravilniku o izradi procjene rizika.

Pravilnikom o izradi procjene rizika propisani su:

- način i metoda izrade procjene rizika
- obvezni sadržaji obuhvaćeni procjenom
- podaci na kojima se procjena rizika mora temeljiti
- klasifikacija opasnosti, štetnosti i napora na radu i u vezi s radom te
- obvezni prilozi uz procjenu rizika.

Dokument *Procjena rizika* značajno se razlikuje od dokumenta *Procjena opasnosti*. Obvezni sadržaji su različiti, podaci na kojima se procjena rizika mora temeljiti djelomično su različiti, prilozi procjeni su većinom različiti i zahtijevaju unos velikog broja podataka, a način utvrđivanja opasnosti, štetnosti i napora na radnom mjestu zahtijeva potpuno novi pristup: iste je potrebno odrediti u skladu s propisanom, vrlo opširnom i detaljnom klasifikacijom, primijeniti metodu za procjenu rizika za svaku utvrđenu opasnost, štetnost ili napor, te utvrditi pravila, mjere, postupke i

aktivnosti za sprečavanje i smanjenje rizika. Zbog velikog broja opasnosti, štetnosti i napora navedenih u klasifikaciji, jedinstveni obrazac za analizu radnog mjesta po opasnostima nije moguć, te ga je potrebno kreirati sukladno postojećim opasnostima, štetnostima i naporima.

Za izradu procjene rizika stručnjaci ZIRS-a razvili su računalni program PRORIZ koji predstavlja cjelovit program za izradu procjene rizika sukladno Pravilniku o izradi procjene rizika. Program vodi izrađivača prilikom izrade procjene rizika, tako da će svi potrebni elementi u procjeni rizika biti sadržani, nudi standardizirane obrasce za unos podataka, mogućnost kreiranja pomoćnih izbornika s podacima kojima se učestalo koristimo, te nam sve unesene podatke daje u urednoj i prepoznatljivoj formi, tj. kreira procjenu rizika za tvrtku.

Programa za izradu procjene rizika PRORIZ omogućuje unos i ispis ovih skupina podataka:

Osnovni podaci (naziv i sjedište tvrtke itd.)

Podaci o izrađivaču procjene rizika

Opći podaci o poslodavcu (djelatnost, broj zaposlenih, objekti namijenjeni za rad, način obavljanja poslova zaštite na radu, stručnjaci zaštite na radu, ovlaštenici, povjerenici).

Definiranje željene organizacijske strukture

Opis radnog procesa za izabrane organizacijske jedinice (prema želji izrađivača procjene rizika, opis radnog procesa moguće je dati ili

za cijelu tvrtku, ili za pojedine organizacijske jedinice ili podjedinice)

Radna mjesta ili poslovi - ARMOR obrasci

U izabranu organizacijsku jedinicu dodaju se obrasci za analizu radnog mjesta ili poslova. ARMOR obrazac sastoji se od tri dijela. U prvom dijelu unose se podaci o radnom mjestu propisani Pravilnikom o izradi procjene rizika, u drugom dijelu označavamo opasnosti koje postoje na radnom mjestu ili poslovima sukladno klasifikaciji opasnosti, štetnosti i napor na radu i u svezi s radom propisanom Pravilnikom, a također određujemo vjerojatnost i posljedice sukladno propisanoj metodologiji. U treći dio prenose nam se označene opasnosti i veličina rizika (koja je programski određena na temelju izabranih vjerojatnosti i posljedica), specificiraju se poslovi kod kojih se javljaju pojedine opasnosti, štetnosti i napor i određuju se pravila, mjere, postupci i aktivnosti za sprečavanje i smanjivanje rizika. Metodologija za izračun stupnja opterećenosti radnika pri ručnom prenošenju tereta također je uključena u računalni program. Sadržaj priloga obveznog procjeni rizika *Popis poslova s posebnim uvjetima rada* također se kreira iz ovdje unesenih podataka.

Radna mjesta s računalom

Na osnovi unesenih radnih mjesta izabiru se radna mjesta s računalom te se unose uočeni nedostaci koji se ispisuju u jedinstvenoj tablici.

Radna oprema

U izabranu organizacijsku jedinicu dodaje se radna oprema i potrebni podaci vezani uz radnu opremu. Podaci služe za kreiranje obveznih priloga procjeni rizika: *Popis radne opreme koja se koristi pri obavljanju poslova i Sigurnosni podaci izvora fizikalnih štetnosti*.

Kemikalije

Program omogućuje stvaranje baze kemikalija s potrebnim sigurnosnim podacima koje se onda dodaju u procjenu rizika u izabranu organizacijsku jedinicu. Potrebne oznake i njihovo značenje također su uključeni u program. Podaci služe za kreiranje obveznog priloga procjeni rizika: *Sigurnosni podaci kemikalija*. Ako se izrađivač procjene odluči ne ispunjavati ponuđenu tablicu, već se pozivati na postojeće izvore podataka, ta opcija također je ugrađena u program.

Izvori fizikalnih štetnosti

U izabranu organizacijsku jedinicu moguće je dodavati izvore fizikalnih štetnosti, odnosno iste izabrati iz upisane radne opreme, odrediti vrstu štetnosti, te upisivati sigurnosne podatke. Podaci služe za kreiranje obveznog priloga procjeni rizika: *Sigurnosni podaci izvora fizikalnih štetnosti*. Ako se izrađivač procjene odluči ne ispunjavati ponuđenu tablicu, već se pozivati na postojeće izvore podataka, ta opcija također je ugrađena u program.

Biološki agensi

U izabranu organizacijsku jedinicu dodaju se biološki agensi s pripadajućim sigurnosnim podacima.

Ispitivanja

U izabranu organizacijsku jedinicu dodaju se sva potrebna ispitivanja (radnog okoliša, strojeva, instalacija,...) s pripadajućim podacima.

Osobna zaštitna oprema

Dodajemo osobnu zaštitnu opremu upisanim radnim mjestima ili poslovima.

Primjena pravila zaštite na radu

Pružava mogućnost izbora pojedinih osnovnih i posebnih pravila zaštite na radu, te analizu njihove primjene. Budući da ovo nije obavezan sadržaj procjene rizika, poglavlje se ne mora ispunjavati.

Analiza ozljeda

Daje polje u kojem je moguće analizirati ozljede koje su se dogodile u tvrtki. Budući da ovo nije obavezan sadržaj procjene rizika, poglavlje se ne mora ispunjavati.

Propusti u primjeni pravila zaštite na radu

Dodaju se uočeni propusti. Propuste je moguće unositi kao propuste u primjeni osnovnih pravila zaštite na radu, propuste u primjeni posebnih pravila zaštite na radu te organizacijske propuste.

Plan mjera

Dodaju se mjere s rokovima, ovlaštenicima za provedbu i načinom kontrole.

Cijena PRORIZ-a za tvrtke koje će same sebi izrađivati Procjenu rizika na radu je 2.500,00 kn + PDV, pri čemu dobivaju pravo na 3 instalacije.

Cijena za tvrtke koje su ovlaštene drugim tvrtkama izrađivati Procjenu rizika na radu je 4.500,00 kn + PDV uz pravo na 5 instalacije.

cija. Za svakih narednih 5 instalacija cijena iznosi 3.000,00 kn + PDV.

Vjerujemo da će vam PRORIZ bitno olakšati izradu Procjene rizika na radu i sustavno vas voditi kroz veliki niz različitih podataka koje

imate konzultirati i obraditi. Cijenu smatramo povoljnom i zapravo svi skupa ćemo podijeliti trošak izrade PRORIZ-a.

PRORIZ će biti u prodaji od kraja 2014. godine te će biti trajno podržavan.